

Met elkaar scheiden we gemakkelijk meer herbruikbare grondstoffen

Service, milieu en kosten in balans

Voorwoord

Midden-Drenthe heeft sinds 2016 veel veranderingen doorgevoerd om grondstoffen beter te scheiden en de hoeveelheid restafval te verminderen. Al die veranderingen waren misschien even wennen, maar het heeft wel geleid tot goede resultaten. Want steeds meer grondstoffen vinden inmiddels hun weg naar een tweede leven, mede dankzij de inspanningen van onze inwoners. Het is dan ook mooi dat wij ze daar in 2021, na eerdere verhogingen, voor konden belonen door de afvalstoffenheffing met € 30,- te verlagen. Maar naast dat afval scheiden loont, is het natuurlijk vooral goed voor ons milieu. Want afval is grondstof.

Maar uitdagingen zijn er ook. Zo wordt de kwaliteit van ingezamelde grondstoffen steeds belangrijker. Daarnaast willen we de kosten zo laag mogelijk houden zodat de afvalstoffenheffing niet verhoogd hoeft te worden. Daarbij zoeken we constant naar een goede balans tussen service, milieu en de kosten. Om dit in balans te houden blijven we monitoren en maken we weloverwogen en goed onderbouwde keuzes.

Inwoners, gemeente, afvalinzamelaars en – verwerkers, met elkaar zetten we de schouders eronder om nog meer grondstoffen uit ons afval te halen waar nieuwe producten van gemaakt kunnen worden.

Afval scheiden doen we met elkaar!

Erjen Derks
wethouder

Samenvatting

Met elkaar willen we op een goede en zo gemakkelijk mogelijke manier grondstoffen inzamelen die goed hergebruikt kunnen worden. Zo ontstaat er ook minder restafval. Hierbij zoeken we constant naar een goede balans tussen service, milieu en de kosten. Om dit in balans te houden werken we zoveel mogelijk data gedreven en maken we weloverwogen en goed onderbouwde keuzes.

Kwalitatief goede grondstoffen in balans met minder restafval

Gemeenten hebben een zorgplicht voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval. Daarnaast wordt elke gemeente ook geacht bij te dragen aan preventie van restafval en betere scheiding van grondstoffen. Op landelijk niveau zien we dat de kosten voor restafval steeds hoger worden, met name door de verbrandingsbelasting. Het is daarom op termijn belangrijk de hoeveelheid restafval te reduceren en het percentage afvalscheiding te verhogen.

Op diverse fronten spelen er ontwikkelingen die invloed hebben op het gemeentelijk afvalbeleid. Er komt steeds meer aandacht voor afvalpreventie en de kwaliteit van de grondstoffen. Het is belangrijk om een goede balans te vinden tussen de kwaliteit van de grondstoffen en de wens om minder restafval te produceren. Het verminderen van de hoeveelheid restafval mag niet leiden tot vervuiling van de grondstoffen zodat de waarde en mogelijkheden voor hergebruik verminderen.

Afval scheiden doen we met elkaar

De gemeente is verantwoordelijk voor de preventie, inzameling en verwerking van huishoudelijk afval. Dit kan de gemeente niet zonder de inwoners. Bij de uitvoering van dit beleid betrekken we inwoners, verenigingen en scholen. De gemeente heeft verschillende rollen bij de preventie en inzameling van het huishoudelijk afval. De gemeente stimuleert, faciliteert, informeert, adviseert en handhaaft waar dat nodig is.

Wanneer grondstoffen goed gescheiden worden, van goede kwaliteit zijn en goed verwerkt kunnen worden heeft dit positieve gevolgen voor de kosten. De kosten voor huishoudelijk afval worden doorberekend aan de huishoudens door middel van de afvalstoffenheffing. Minder kosten voor de gemeente leiden dan ook tot lagere kosten voor haar inwoners.

Per stroom gaan we kijken hoe de grondstof beter gescheiden kan worden. Hierbij kan gedacht worden aan het verbeteren van de informatievoorziening en/of het verhogen van de service.

We houden grip op afval

Om goed op de doelen, service en kosten te kunnen sturen is het belangrijk dat we grip hebben op afval. Het grondstoffenbeleid leent zich goed voor een data gedreven aanpak. De gemeente heeft inzicht in de hoeveelheden huishoudelijk afval die ingezameld en verwerkt worden. Deze gegevens kunnen helpen bij het maken van onderbouwde en weloverwogen keuzes en gebruikt worden voor het monitoren van de doelen, het bepalen van trends en het signaleren van ontwikkelingen, het in de hand houden van kosten, het inzetten van gerichte communicatie en het beheren van contracten.

We brengen in beeld welke gegevens we hebben en welke gegevens we nog willen hebben. Zo gaan we bijvoorbeeld kijken of er een afvalpas voor de milieustraat kan worden ingevoerd. Bij het verzamelen van data is het altijd belangrijk om na te denken over de privacy en gevoeligheid van de verzamelde data.

Inhoudsopgave

1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Context afvalstoffenbeleid	4
1.3 Gemeenteraad en college	4
1.4 Leeswijzer	5
2 Visie op grondstoffen en afval	6
2.1 Kwalitatief goede grondstoffen in balans met minder restafval	6
2.2 Afval scheiden doen we met elkaar	6
2.3 We houden grip op afval	7
3 Grondstoffenbeleid	8
3.1 Doelstellingen Midden-Drenthe	8
3.1.1 Service	8
3.1.2 Kosten	8
3.1.3 Milieu	8
3.2 Betrokkenheid raad	9
3.3 Inwonerbetrokkenheid	10
3.3.1 Communicatie	10
3.3.2 Afval app	10
3.3.3 Periodiek tevredenheidsonderzoek	11
3.3.4 Scholen	11
3.3.5 Registratie en afhandeling meldingen	12
3.4 Data verzamelen	13
3.5 Groente-, fruit-, en tuinafval	13
3.5.1 Extra groene container	13
3.5.2 Bladbakken in het najaar	14
3.6 Plastic-, metalen-, en drankverpakkingen	14
3.7 Oud papier en karton	15
3.8 Luiers en incontinentiemateriaal	16
3.9 Glas	16
3.10 Textiel	17
3.11 Restafval	17
3.12 Milieustraat	17
3.12.1 Huisvesting buitendienst en milieustraat	18
3.12.2 Openingstijden milieustraat	18
3.12.3 Bezoekersaantallen milieustraat	19
3.13 Zwerfafval	19
3.14 Afvalstoffenheffing	19
4 Vervolg acties	21
4.1 Aanpassen verordeningen	21
4.2 Uitwerken communicatieplan	21
4.3 Verder uitwerken acties	21
4.4 Inrichten data gedreven werken	21
4.5 Interne communicatie	21
5 Bijlagen	22

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Eind 2020 is het afvalstoffenbeleid 2016-2019 geëvalueerd. Hiervoor zijn de beschikbare data van de afgelopen periode bekeken en vergeleken. Daarnaast is er een belevingsonderzoek uitgevoerd. Voor dit inwonersonderzoek is gebruik gemaakt van kwantitatief (online) onderzoek. Uit het totale inwonersbestand van de gemeente is een representatieve steekproef getrokken van 5.783 inwoners van 21 jaar en ouder. De representativiteit is vooraf gecontroleerd op een juiste verdeling naar leeftijdsgroepen en kernen. De geselecteerde inwoners zijn per brief benaderd om deel te nemen aan het onderzoek. Hierbij kregen inwoners de keuze om online deel te nemen of om een versie van de vragenlijst op papier in te vullen. 1076 inwoners hebben de vragenlijst ingevuld. De uitkomsten zijn verwerkt in de evaluatie. Deze evaluatie is in januari 2021 voorgelegd aan de commissie Ruimte en Groen. De evaluatie van het vorige beleid, de huidige trends en ontwikkelingen samen met de input gegeven door de leden van de commissie zijn de basis voor het nieuwe grondstoffenbeleid 2021-2025.

De evaluatie afvalstoffenbeleid 2016-2019 zal als bijlage toegevoegd worden aan het grondstoffenbeleid 2021-2025. Waar het de inhoud en de leesbaarheid ten goede komt worden stukken uit de evaluatie opgenomen in dit beleidsstuk.

1.2 Context afvalstoffenbeleid

Het inzamelen en verwerken van afvalstoffen is een nutsfunctie. Dit betekent dat de overheid de beschikbaarheid, continuïteit en kwaliteit moet garanderen. De Nederlandse wet- en regelgeving geeft uitvoering aan de Europese wet- en regelgeving. Europa geeft een raamwerk voor afvalbeheer, preventie en hergebruik, en regels. De rijksoverheid stuurt via het Landelijk Afvalbeheerplan 2017-2029 (LAP 3) en het Rijksprogramma circulaire economie op meer preventie en hergebruik door, onder meer, stortverboden en de verbrandingsbelasting. Gemeenten hebben op basis van de Wet milieubeheer een zorgplicht voor het inzamelen van huishoudelijk afval.

Het grondstoffenbeleidsplan richt zich op het huishoudelijke afval dat vrijkomt uit huishoudens in de gemeente Midden-Drenthe. Het gaat hierbij over de preventie, inzameling en verwerking van huishoudelijk afval.

Bij huishoudelijk afval gaat het om de deelstromen restafval, GFT, PMD, oud papier en karton, textiel, glas, grof huishoudelijk afval, luiers en incontinentiemateriaal en de afvalstromen die bij de milieustraat gebracht kunnen worden.

Het opruimen van zwerfafval is opgenomen in het beeldbestek voor de openbare ruimte. Dit wordt uitgevoerd door STARK. De kosten hiervan worden gedekt door de afvalstoffenheffing.

Daarnaast krijgt de gemeente jaarlijks een vergoeding van € 1,18 per inwoner van Nedvang. Dit bedrag is bedoeld voor het voorkomen en opruimen van zwerfafval buiten de reguliere werkzaamheden om. Hierbij kan gedacht worden aan educatieve projecten op scholen. Daarnaast faciliteert de gemeente opruimacties georganiseerd door scholen en verenigingen.

1.3 Gemeenteraad en college

De verdeling van bevoegdheden tussen gemeenteraad en college is bij het grondstoffenbeleid hetzelfde als bij andere beleidsvelden.

De gemeenteraad stelt de kaders en het beleid vast. De gemeenteraad bepaalt wat er de komende jaren aan grondstoffenbeleid zal worden ontwikkeld en vormgegeven. Daarnaast bepaalt de

gemeenteraad jaarlijks wat de kosten zijn van de afvalverwerking voor de inwoners door het tarief van de afvalstoffenheffing en de tariefstructuur vast te stellen.

Na vaststelling van het grondstoffenbeleid is het college verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid. De afvalstoffenverordening is een doorvertaling van het afvalstoffenbeleid.

De afvalstoffenverordening regelt onder andere:

- Welke soorten huishoudelijk afval de gemeente gescheiden inzamelt;
- Op welke wijze het huishoudelijke afval ingezameld wordt;
- Welke instanties het afval in gaan zamelen.

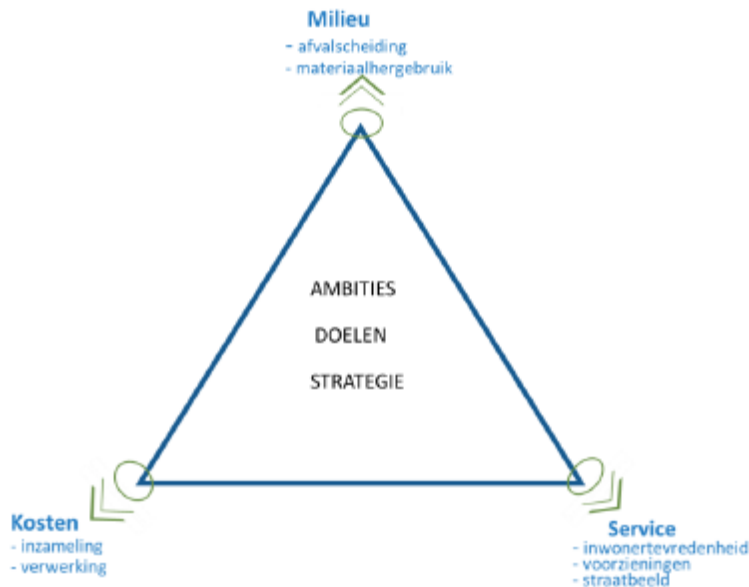
Bij wijzigingen zal de afvalstoffenverordening ter vaststelling aan de raad worden voorgelegd.

1.4 Leeswijzer

- Hoofdstuk 2: Beschrijft de visie voor het grondstoffenbeleid 2021-2025;
- Hoofdstuk 3: Beschrijft de voorgestelde beleidslijnen voor de periode 2021-2025;
- Hoofdstuk 4: Bevat een doorkijk naar de uitvoering van het grondstoffenbeleid 2021-2025;
- Bijlagen.

2. Visie op grondstoffen en afval

Met elkaar willen we op een goede en zo gemakkelijk mogelijke manier grondstoffen inzamelen die goed hergebruikt kunnen worden. Zo ontstaat er minder restafval. Hierbij zoeken we constant naar een goede balans tussen service, milieu en de kosten. Om dit in balans te houden werken we zoveel mogelijk data gedreven en maken we weloverwogen en goed onderbouwde keuzes.

(Bron: rekenkameronderzoek)

2.1 Kwalitatief goede grondstoffen in balans met minder restafval

Gemeenten hebben een zorgplicht voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval. Daarnaast wordt elke gemeente ook geacht bij te dragen aan preventie van restafval en betere scheiding van grondstoffen. Op landelijk niveau zien we dat de kosten voor restafval steeds hoger worden, met name door de verbrandingsbelasting. Tegelijkertijd stijgen de kosten voor grondstoffen minder snel, blijven gelijk of nemen soms zelfs af. Dit verschilt per type grondstof. Het is daarom op termijn belangrijk de hoeveelheid restafval te reduceren en het percentage afvalscheiding te verhogen.

Op diverse fronten spelen er ontwikkelingen die invloed hebben op het gemeentelijk afvalbeleid. Er komt steeds meer aandacht voor afvalpreventie en de kwaliteit van de grondstoffen. Een voorbeeld hiervan is de uitbreiding van het statiegeld systeem op blikjes en kleine flesjes. Daarnaast zie je dat de verwerking van restafval extra belast wordt door de verbrandingsbelasting in te voeren en te verhogen. Dit moet leiden tot het produceren en verwerken van minder huishoudelijk restafval.

Het is belangrijk om een goede balans te vinden tussen de kwaliteit van de grondstoffen en de wens om minder restafval te produceren. Het verminderen van de hoeveelheid mag niet leiden tot vervuiling van de grondstoffen zodat de waarde en hergebruikmogelijkheden hiervan verminderen.

2.2 Afval scheiden doen we met elkaar

De gemeente is verantwoordelijk voor de preventie, inzameling en verwerking van huishoudelijk afval. Dit kan de gemeente niet zonder de inwoners. Bij de uitvoering van dit beleid betrekken we inwoners, verenigingen en scholen. De gemeente heeft verschillende rollen bij de preventie en inzameling van het huishoudelijk afval. De gemeente stimuleert, faciliteert, informeert, adviseert en handhaaft waar dat nodig is.

Circulaire economie en duurzaamheid zijn onderwerpen die hoog op de politieke agenda staan en die ook bij inwoners leven. Inwoners, die deelgenomen hebben aan het belevingsonderzoek, geven aan dat ze het belangrijk vinden om hun afval zo goed mogelijk te scheiden (86%) en 80% is bereid om daar extra moeite voor te doen.

Een van de trends is de toegenomen behoefte aan informatie en service. Een groot deel van de inwoners uit het belevingsonderzoek (67%) geeft aan wel eens te twijfelen aan wat waar in mag. Hierdoor hebben inwoners soms moeite met het scheiden van grondstoffen. Dit kan gevolgen hebben voor de kwaliteit van de grondstoffenstromen omdat er stoffen in terecht komen die er eigenlijk niet in horen. Daarnaast kan het leiden tot een onnodige toename van de hoeveelheid restafval omdat mensen het bij twijfel in het restafval gooien. De gemeente heeft hier de taak om duidelijkheid te scheppen en inwoners te helpen hun afval op de juiste manier weg te gooien.

Inwoners van Midden-Drenthe geven aan dat ze hun afval goed of voor het grootste deel scheiden. De afvalstromen papier en karton, PMD, GFT en glas worden vaak goed gescheiden. Bij de afvalstromen elektrische apparaten, klein chemisch afval, textiel en luiers en incontinentiemateriaal is nog ruimte voor verbetering. Per stroom gaan we kijken hoe de grondstof beter gescheiden kan worden. Hierbij kan gedacht worden aan het verbeteren van de informatievoorziening en/of het verhogen van de service.

Wanneer grondstoffen goed gescheiden worden, van goede kwaliteit zijn en goed verwerkt kunnen worden heeft dit positieve gevolgen voor de kosten. De kosten voor huishoudelijk afval worden doorberekend aan de huishoudens door middel van de afvalstoffenheffing. Minder kosten voor de gemeente leiden dan ook tot lagere kosten voor de inwoners.

2.3 We houden grip op afval

Om goed op de doelen, service en kosten te kunnen sturen is het belangrijk dat we grip hebben op afval. Het grondstoffenbeleid leent zich goed voor een data gedreven aanpak. De gemeente heeft inzicht in de hoeveelheden huishoudelijk afval die ingezameld en verwerkt worden. Deze gegevens kunnen helpen bij het maken van onderbouwde en weloverwogen keuzes en gebruikt worden voor het monitoren van de doelen, het bepalen van trends en het signaleren van ontwikkelingen, het in de hand houden van kosten, het inzetten van gerichte communicatie en het beheren van contracten.

Een groot deel van de data is gerelateerd aan de afvalcontracten. Dit zijn de weegbonnen en facturen met daarop de hoeveelheid ingezamelde en verwerkte afvalstromen. Een deel van de gegevens registreren we omdat dit wettelijk verplicht is. Het kan zijn dat er informatie is die we zouden willen hebben maar die we via de bovenstaande kanalen niet krijgen.

Op een aantal onderdelen kan het verzamelen van data verbeterd worden. Hierbij kan gedacht worden aan een beter gebruik van het containermanagementsysteem. Dit systeem biedt meer toepassingen dan we op dit moment gebruiken. Daarnaast ontbreekt er een compleet beeld van het aantal, en de herkomst, van de bezoekers bij de milieustraat en bij Koers. Ook met betrekking tot de hoeveelheid meldingen en klachten ontbreekt er een goed totaalbeeld. Meldingen komen op verschillende manieren binnen en worden niet altijd vastgelegd. Het gebeurt ook dat dezelfde melding op verschillende manieren binnen komt en wordt geregistreerd. Het is belangrijk deze informatie in kaart te brengen om weloverwogen en goed onderbouwde besluiten te nemen.

Bij het verzamelen van data is het altijd belangrijk om na te denken over de privacy en gevoeligheid van de verzamelde data.

3. Grondstoffenbeleid

In het landelijke afvalbeheerplan (LAP3) zijn landelijke doelstellingen opgenomen over de hoeveelheid restafval per inwoner en het scheidingspercentage. Dit zijn richtlijnen waarop gemonitord wordt en waar de rijksoverheid op kan sturen door belastingen en subsidies in te stellen. Daarnaast kan elke gemeente zijn eigen doelstellingen bepalen.

3.1 Doelstellingen Midden-Drenthe

Het doel van dit beleid is het in balans brengen van de service, de kosten en het milieu. Bij nieuwe maatregelen wegen we deze drie mee.

3.1.1 Service

Zonder haar inwoners kan Midden-Drenthe zijn doelen niet bereiken. We moeten met elkaar aan de slag om de grondstoffen goed te scheiden zodat ze hergebruikt kunnen worden en er zo min mogelijk restafval ontstaat. De service die we verlenen moet inwoners stimuleren hieraan bij te dragen.

We gaan elke beleidsperiode een tevredenheidsonderzoek uitvoeren. Onderdeel van dit onderzoek wordt een beoordeling van onze service. Hoe denken inwoners bijvoorbeeld over de inzameling, informatievoorziening, afhandeling van meldingen en klachten, de dienstverlening op de milieustraat en de bereikbaarheid van de voorzieningen. We vragen inwoners dit te beoordelen. Hierbij streven we naar een gemiddelde tevredenheid van een 7.5.

De gemeente streeft naar een gemiddelde tevredenheid van de inwoners van een 7.5. De gemeente gaat hiervoor een beoordelingskader ontwikkelen. Dit wordt onderdeel van het periodieke tevredenheidsonderzoek.

3.1.2 Kosten

Alle afval gerelateerd kosten worden via de afvalstoffenheffing doorberekend aan de huishoudens. Minder kosten betekent lagere lasten en omgekeerd. Als gemeente houden we grip op de kosten door zorgvuldig beheer, onderhoud, aanbesteden en anticiperen op aankomende veranderingen. We streven ernaar de hoogte van de afvalstoffenheffing zoveel mogelijk gelijk te houden. We gebruiken de egalisereserve om kleine fluctuaties op te vangen. Bij grote fluctuaties leggen we duidelijk uit waarom de afvalstoffenheffing verhoogd of verlaagd wordt.

De gemeente streeft naar een stabiele afvalstoffenheffing. Kleine fluctuaties worden opgevangen door de egalisereserve. Grote wijzigingen worden uitgelegd en beargumenteerd.

3.1.3 Milieu

Met het beleidsplan van 2016-2019 heeft de gemeente aangegeven te streven naar het behalen van de landelijke doelstellingen voor 2020. Een scheidingspercentage van 75% en maximaal 100 kg restafval per inwoner per jaar. De doelen met betrekking tot de scheidingspercentages worden gehaald. De hoeveelheid restafval is sterk gedaald ten opzichte van 2015 maar de doelstelling van 100 kilo restafval per inwoner per jaar wordt niet gehaald.

In 2020 is er 162 kg restafval per inwoner ingezameld en was het percentage afvalscheiding 76%. Dit betekent dat we in 2020 meer restafval hadden dan in 2019 en dat het scheidingspercentage gedaald is. Het scheidingspercentage zit nog wel boven de landelijke doelstelling van 75% in 2020.

Op basis de ontwikkeling van deze cijfers van de afgelopen jaren is voor Midden-Drenthe een doelstelling van 100 kg restafval per inwoner en 80% voor 2025 een mooi streven.

In 2016 zijn een aantal grote maatregelen genomen die een positief effect hebben gehad op de scheidingspercentages en de afname van de hoeveelheid restafval. Om naar de doelstelling toe te werken gaan we het beleid uit 2016 verder aanscherpen en in balans brengen zonder het hele systeem weer over de kop te gooien. Hierbij is het belangrijk om inwoners goed te betrekken, informeren en stimuleren.

We streven naar maximaal 100 kg restafval per inwoner per jaar en een scheidingspercentage van 80% in 2025.

3.2 Betrokkenheid raad

De gemeenteraad stelt de kaders en het beleid vast. De gemeenteraad bepaalt wat er de komende jaren aan grondstoffenbeleid zal worden ontwikkeld en vormgegeven. Daarnaast bepaalt de gemeenteraad jaarlijks wat de kosten zijn van de afvalverwerking voor de inwoners door het tarief van de afvalstoffenheffing en de tariefstructuur vast te stellen.

Om de gemeenteraad in staat te stellen bij te sturen en te controleren bieden we informatie op verschillende manieren aan.

- Informatiebijeenkomsten: Voor specifieke vraagstukken of onderwerpen heeft het de voorkeur om de gemeenteraad bij te praten. Hiervoor kan een bijeenkomst of excursie georganiseerd worden;
- Planning en control: De financiële informatie wordt het hele jaar door middels de planning en control cyclus gedeeld. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan de trends en ontwikkelingen;
- Grondstoffenmonitor: De grondstoffenmonitor is een monitor die in Markereinde verband wordt opgesteld. Het geeft een overzicht van de scheidingspercentages, kilo's restafval, de hoeveelheid grondstoffen en de uitkomsten van de sorteerproeven per gemeente. Daarnaast worden de verschillende gemeenten in Drenthe met elkaar vergeleken;
- Raadsvoorstellen: Wanneer er beleidsmatige of grote financiële besluiten moeten worden genomen moet de gemeenteraad een besluit nemen. Hiervoor wordt dan een apart voorstel voorbereid;
- Raadsbrieven: Raadsbrieven worden gebruikt om de gemeenteraad te informeren over uitvoeringszaken die door het college worden ingevoerd.

De manier waarop de gemeenteraad betrokken wordt is afhankelijk van de situatie. In alle situaties is het van belang dat de verstrekte informatie overzichtelijk en op een goede manier gepresenteerd wordt. De informatie moet de gemeenteraad helpen bij het maken van onderbouwde en weloverwogen keuzes. Waar mogelijk maken we gebruik van onderbouwde scenario's waaruit gekozen kan worden.

De raad wordt middels de planning en control cyclus op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen en stand van zaken. Eén keer per jaar komt er een communicatiemoment over de stand van zaken. Dit zal rond de zomer zijn. Op dat moment is de jaarrekening klaar, worden de eerste ontwikkelingen van het huidige jaar duidelijk, kan er vooruitgeblikt worden op het komende jaar en is de grondstoffenmonitor gereed.

Minimaal één keer per jaar (rond de zomer) komt er een uitgebreid communicatiemoment over de stand van zaken. De manier waarop de gemeenteraad betrokken wordt is afhankelijk van de situatie. De informatie moet de gemeenteraad helpen bij het maken van onderbouwde en weloverwogen keuzes. Waar mogelijk maken we gebruik van onderbouwde scenario's waaruit gekozen kan worden.

3.3 Inwonerbetrokkenheid

Een van de trends is de toegenomen behoefte aan informatie en service. Een groot deel van de inwoners uit het belevingsonderzoek (67%) geeft aan wel eens te twijfelen aan wat waarin mag. Hierdoor hebben inwoners soms moeite met het scheiden van grondstoffen. Door inwoners actief te betrekken, faciliteren en informeren kunnen we een goede scheiding van het huishoudelijk afval stimuleren.

3.3.1 Communicatie

Met elkaar willen we op een goede en zo gemakkelijk mogelijke manier grondstoffen inzamelen die goed hergebruikt kunnen worden. Om dit te bereiken willen we inwoners bewust maken van het belang van afvalscheiding, Hoe je dat goed kunt doen en hoe je afval kan voorkomen.

We willen zo min mogelijk afval produceren door het afval zo goed mogelijk te scheiden waardoor het hergebruikt kan worden. We zorgen ervoor dat de boodschap positief en stimulerend is. Het scheiden van afval doen we met elkaar; inwoners van de gemeente worden door de gemeente geïnformeerd, gemotiveerd en gefaciliteerd.

Om dit te bereiken is een gecombineerde communicatieaanpak nodig, waarbij we voor een langere periode aandacht besteden aan het onderwerp. We vragen inwoners om bewuster om te gaan met afval. Dit vraagt om een verandering van gedrag en gewoonten. We gaan doelgroep gericht en minimaal 1x per kwartaal, per afvalstroom communiceren. Beeldmateriaal is hierbij een belangrijk middel.

Uit het bewonersonderzoek blijkt dat de meeste mensen gebruik maken van verschillende communicatiekanalen. Hierbij wordt het meest gebruik gemaakt van de gemeentelijke website, de app, bewonersbrieven en de gemeentepagina in de krant van Midden-Drenthe. Inwoners geven aan dat deze kanalen samen met de digitale nieuwsbrief ook de voorkeur hebben voor de informatie voorziening in de toekomst.

Naast de gemeente specifieke communicatie sluiten we ook aan bij landelijke of regionale communicatiecampagnes. Denk hierbij aan de landelijke compostactie of glas in 't bakkie. In Markereinde verband doen we mee aan de Drentse campagne Drenthe Geeft Door waarin alle Drentse gemeenten aandacht besteden aan het belang van afval scheiden. Hiermee vult de campagne de campagnes van gemeenten aan.

Om bewustwording te creëren informeren we inwoners minimaal 1x per kwartaal, doelgroep gericht en per afvalstroom, gebruikmakend van duidelijk beeldmateriaal via de verschillende communicatiekanalen.

3.3.2 Afval app

De gemeente heeft op dit moment één app voor meerdere diensten. De afvalkalender is hier onderdeel van. Uit het belevingsonderzoek blijkt dat 38% de huidige app gebruikt om aan informatie over afval te komen. Daarnaast geeft 38% aan dat ze het liefst via de app geïnformeerd worden over afval. De app wordt meer gebruikt naarmate men jonger is.

Uit het belevingsonderzoek blijkt dat naarmate men ouder wordt, is men bewuster bezig met afval scheiden; van de 25 t/m 44 jarigen ziet 31% zich als voorbeeldige afvalscheider, terwijl 52% van de inwoners van 65 jaar en ouder zichzelf zo typeren. De app is daarom een goed middel om ook de jongere inwoners te faciliteren bij het scheiden van afval.

De huidige app bevat onvoldoende mogelijkheden om informatie toe te voegen. Om meer mensen te bereiken willen we naast bijvoorbeeld de berichten in de krant en nieuwsbrieven ook informatieve berichten op de app kunnen zetten. Daarnaast willen we de app gebruiken om informatie te geven

over welk afval in welke bak mag. Bij vertragingen of inhaalrondes willen we de app gebruiken om push berichten te sturen. Op termijn beden we de afvalkalender alleen online aan; alleen op verzoek sturen we inwoners een papieren exemplaar. De app moet dan wel goed ingericht zijn en functioneren. Er zijn apps in de markt die specifiek ingericht zijn voor afval gerichte informatie. Daarnaast willen we de mogelijkheid tot het maken van een melding openbare ruimte (Mor) behouden.

Eind 2021 hebben we een app die speciaal ingericht is voor afval. Deze app bevat de inzamelkalender, de mogelijkheid voor pushberichten, een wel-niet lijst en de locaties van de verzamelcontainers.

3.3.3 Periodiek tevredenheidsonderzoek

Onderdeel van de evaluatie van het afvalstoffenbeleid 2016-2019 was het belevingsonderzoek. Voor dit onderzoek zijn meer dan 5000 inwoners per brief benaderd om mee te doen aan een digitale enquête. Meer dan 1000 mensen hebben op deze enquête gereageerd waardoor we een representatieve steekproef hebben gekregen. Dit onderzoek heeft veel inzichten opgeleverd over de manier waarop de gemeente de afvalinzameling geregeld heeft. Daarnaast is er informatie opgehaald over de motivatie van inwoners om hun afval wel of niet gescheiden aan te bieden. Deze inzichten zijn gebruikt bij het opstellen van dit beleid.

We gaan ter evaluatie van het beleid 1 x per beleidscyclus een uitgebreid tevredenheidsonderzoek uitvoeren. Daarnaast zetten we dit middel in wanneer er aanleiding voor is en er specifieke vraagstukken zijn. We gaan het tevredenheidsonderzoek onder andere inzetten om te meten hoe tevreden inwoners zijn over de geleverde service (zie doelstellingen).

We gaan ter evaluatie van het beleid 1 x per beleidscyclus een uitgebreid tevredenheidsonderzoek uitvoeren. Daarnaast zetten we dit middel in wanneer er aanleiding voor is en er specifieke vraagstukken zijn waarbij we inwoners willen consulteren.

3.3.4 Scholen

Scholen (basisonderwijs en voortgezet onderwijs) willen graag het goede voorbeeld geven door het afval te scheiden. Het scheiden van afval op scholen dient een educatief doel. Het afval dat op scholen vrijkomt wordt in de praktijk nauwelijks gescheiden. Dit komt deels doordat dit afval onder bedrijfsafval valt, waardoor iedere school zelf een contract met een marktpartij dient af te sluiten. Omdat het afval bedrijfsafval is en geen huishoudelijk afval heeft de gemeente hier geen officiële rol. Marktpartijen bieden echter niet of nauwelijks gescheiden inzameling aan, vanwege de geringe hoeveelheden afval die per school vrijkomt.

We krijgen daarom regelmatig de vraag van scholen wat de gemeente kan betekenen in de gescheiden inzameling van hun afval. De gemeente kan ervoor kiezen het PMD en GFT van deze organisaties in te zamelen via de reguliere route voor huishoudelijk afval. Hiermee voert de gemeente echter wel een economische activiteit uit, wat kan leiden tot oneerlijke concurrentie met marktpartijen en in strijd is met de Wet Markt en Overheid. Er zijn een aantal uitzonderingen binnen deze wet, zoals een economische activiteit die in het algemeen belang wordt uitgevoerd (hoofdstuk 4b, artikel 25h, lid 6 van de Mededingingswet). De gemeenteraad moet deze activiteit met een raadsbesluit dan wel als zodanig aanwijzen voor een maximale termijn van vijf jaar.

Het raadsbesluit staat vervolgens open voor bezwaar en beroep. De verwachting is dat marktpartijen geen moeite zullen hebben met dit besluit, omdat deze partijen gescheiden GFT en PMD inzameling niet of nauwelijks aanbieden. Er zijn tot nu toe nergens bezwaren ingediend door marktpartijen tegen de invoering van deze maatregel. De maximale duur van het besluit waarborgt dat belangen in de toekomst niet onevenredig worden geraakt. De gemeente kan op ieder moment besluiten het verrichten van deze activiteiten te staken. Het besluit wordt in het najaar van 2024 geëvalueerd.

Financieel verwachten we geen merkbaar effect, doordat de verwachte hoeveelheid PMD en GFT uit de scholen en verenigingen zeer gering is ten opzichte van het totaal ingezamelde PMD en GFT. Tevens liggen de scholen langs bestaande inzamelroutes en zal inzameling middels minicontainers mogelijk zijn.

De gemeente mag deze dienst niet gratis verlenen en moet de gemaakte kosten bij de scholen in rekening brengen. Het aanvragen van een GFT en/of PMD container is vrijwillig. Het doel is om dit na vaststelling van dit beleid verder uit te werken zodat de scholen er in 2022 gebruik van kunnen maken.

We gaan de inzameling van PMD en GFT op scholen en verenigingen tot 1 september 2025 verklaren tot algemeen belang in het kader van artikel 25h, lid 6 van de mededingingswet. Om zo de gescheiden inzameling van PMD en GFT op scholen in het kader van educatie mogelijk te maken.

Dit besluit dient op een later moment verder uitgewerkt te worden:

- Het raadsbesluit staat open voor bezwaar en beroep;
- Volgens de wet mag een overheid een product of dienst niet onder de kostprijs aanbieden. De gemeente moet de kosten in rekening brengen. Uitgezocht moet worden tegen welke kosten wij scholen een GFT en/of PMD container kunnen leveren;
- Er moet uitgezocht worden hoeveel scholen gebruik willen maken van GFT en/of PMD containers;
- Er moet uitgezocht worden aan hoeveel containers een school behoefte heeft en wat de gevolgen hiervan zijn op de kosten die de gemeente hiervoor in rekening brengt.

3.3.5 Registratie en afhandeling meldingen

Op verzoek monitoren we sinds het voorjaar 2020 de meldingen die gerelateerd zijn aan de afvalinzameling. Het registreren van deze meldingen gebeurt handmatig. Het kan zijn dat meldingen zowel via Midnet als telefonisch doorgegeven worden. Hierdoor kunnen er dubbele registraties ontstaan. We kunnen de meldingen ook niet altijd allemaal toe rekenen aan de inzamelaar. Er kunnen ook meldingen van schade, vermissing of inzameling tussen staan die niet door de inzamelaar veroorzaakt zijn.

Hierdoor is het systeem niet 100% waterdicht maar het geeft wel een indicatie van de orde van grootte van het aantal inzameling gerelateerde meldingen. Hierbij is het handig om te weten dat er maandelijks ongeveer 65.000 containers aan de weg kunnen worden gezet.

Afvalinzameling gerelateerde meldingen gemeentewinkel

2020	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
Melding	104	111	338	293	215	237	236	81	75	73

2021	Jan	Feb	Maart	April
Melding	71	94*	64	118

*Maand met veel sneeuw waardoor inzamelroutes uitgevallen zijn

Er komen verschillende soorten meldingen binnen gerelateerd aan de afvalinzameling. Het gaat meestal om containers die niet geleegd of niet goed geleegd zijn, containers die niet netjes worden achtergelaten (omgevallen containers of zwerfafval) of containers waar schade aan ontstaan is na de lediging ervan. We zien dat de hoeveelheid meldingen afneemt en dat de inzameling in het algemeen goed op orde is.

In het belevingsonderzoek geeft 8% specifiek aan dat de afhandeling van meldingen goed gaat. 3% van de ondervraagden geeft specifiek aan dat het beter kan. Voor een goede afhandeling van

meldingen en de sturingsinformatie die we daar uit kunnen halen is het van belang om de registratie beter op orde te krijgen.

We gaan de registratie van meldingen verbeteren waardoor we deze beter kunnen afhandelen en meer inzicht hebben in de hoeveelheid en inhoud van de meldingen.

3.4 Data verzamelen

Binnen het afvalbeheer verzamelen we veel data. Voor een goed afvalbeheer is het van belang om alle gegevens goed in beeld te hebben. Deze gegevens kunnen helpen bij het maken van onderbouwde en weloverwogen keuzes en gebruikt worden voor het monitoren van de doelen, het bepalen van trends en het signaleren van ontwikkelingen, het in de hand houden van kosten, het inzetten van gerichte communicatie en het beheren van contracten.

Er zijn verschillende bronnen waaruit deze data komen:

- Inzamelgegevens (weegbonnen, CMS, facturen);
- Sorteeralyses (Restafval, PMD);
- Grondstoffenmonitor;
- PMD controles;
- Registratie van meldingen;
- Bezoekersaantallen en bezoektijden milieustraat.

Op een aantal onderdelen kan het verzamelen van data verbeterd worden. Hierbij kan gedacht worden aan het gebruiken van de functies die het containermanagementsysteem biedt. Daarnaast ontbreekt er een compleet beeld van het aantal, en de herkomst, van de bezoekers bij de milieustraat en bij Koers. Ook met betrekking tot de hoeveelheid meldingen en klachten ontbreekt er een goed totaalbeeld.

Bij het verzamelen van data is het altijd belangrijk om na te denken over de privacy en gevoeligheid van de verzamelde data.

Waar mogelijk en waar de behoefte is aan data gaan we deze op een zo efficiënt mogelijke wijze verzamelen. Het doel hiervan is het verbeteren van de service en het beheersen van de kosten. Hierbij houden we altijd rekening met privacy wetgeving.

3.5 Groente-, fruit-, en tuinafval

De inzameling en de hoeveelheid ingezamelde GFT in de gemeente is al jaren stabiel. Uit het bewonersonderzoek blijkt dat 60% van de inwoners tevreden is met de inzamelfrequentie van 1x per 2 weken. Uit de sorteeralyses blijkt wel dat er nog relatief veel GFT aanwezig is in het restafval (bijna 20%).

Van de ondervraagden ziet 30% liever dat de groene container vaker wordt geleegd. Hierbij geldt: hoe ruimer de woning (en hoe groter hoogstwaarschijnlijk de tuin), hoe meer behoefte er is aan een hogere inzamelfrequentie. Mensen die in een rijtjeshuis wonen bieden de groene container minder vaak aan (56% iedere ophaalronde) dan inwoners die in een hoekwoning/twee-onder-één-kap (82%) of vrijstaande woning wonen (87%).

3.5.1 Extra groene container

In 2016 bleek dat er vraag was vanuit huishoudens naar extra groene containers. We hebben het aanvragen van maximaal één groene container tegen betaling mogelijk gemaakt. Ongeveer 80 huishoudens hebben de beschikking over een extra groene container. Het tarief voor de extra groene container in 2021 is € 91,10. Het bedrag wordt, in lijn met de afvalstoffenheffing, jaarlijks geïndexeerd. De mogelijkheid van een extra groene container (tegen betaling) kunnen we nog beter onder de aandacht brengen. Het is een oplossing voor mensen die een grote tuin hebben en in het

voorjaar en najaar meer snoei- en tuinafval hebben. De extra container wordt ook betaald door de gebruiker en volgt het principe: de vervuiler betaald.

3.5.2 Bladbakken in het najaar

In het najaar plaatst de gemeente op strategische plaatsen bladbakken. De bladbakken zijn onderdeel van het groen beleidsplan. Deze bladbakken zijn bedoeld voor locaties waar veel gemeentelijke bomen staan. Deze bakken staan vooral binnen de bebouwde kom omdat inwoners daar minder alternatieven hebben om het blad te laten liggen of composteren. Het afvoeren van bladafval is goedkoper dan het afvoeren van GFT.

Deze bladbakken zorgen ervoor dat het blad dat mensen op willen ruimen niet allemaal in de GFT container hoeft. Daarnaast kan het laten liggen van blad ook nuttig zijn. Het bladerdek beschermt de borders met planten tegen de vorst. De bladeren zijn in de winter een schuilplaats voor dieren en insecten. Daarnaast zijn de verterende bladeren goed voor de bodem. Van de bladeren kan ook gemakkelijk bladcompost gemaakt worden. De bladbakken worden in december voor de kerst verwijderd.

3.6 Plastic-, metalen-, en drankverpakkingen

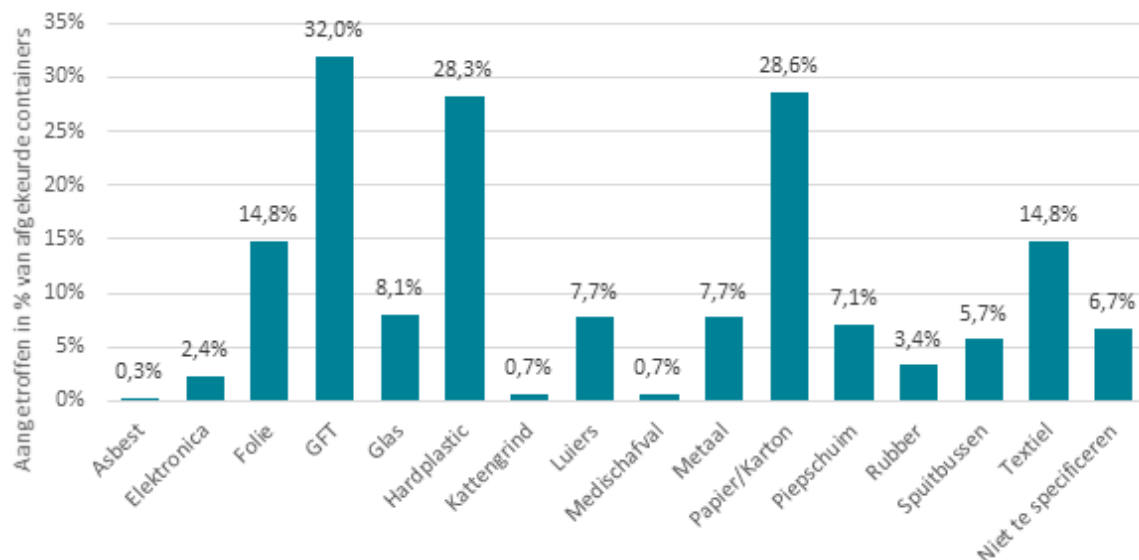
Het PMD dossier is op dit moment volop in ontwikkeling en is heel dynamisch. Op Europees niveau worden er verschillende verboden opgelegd ten aanzien van bijvoorbeeld plastic producten zoals rietjes en roerstaafjes. Op landelijk niveau is er besloten statiegeld op kleine flesjes en blikjes in te voeren. Als gemeente werken we sinds januari 2021 met het VPKT model waarbij we alleen verantwoordelijk zijn voor de inzameling en de kwaliteit van het PMD en niet meer voor het sorteren en verwerken ervan. We volgen de ontwikkelingen en haken aan waar dat moet of kan.

Plastic, Metalen en Drankenkartons worden met een PMD container bij huishoudens gescheiden ingezameld. Er wordt nu ongeveer 39 kg brongescheiden PMD per inwoner per jaar ingezameld. Daarnaast is er nog 3 kilo nagescheiden vanuit het huishoudelijk restafval waaronder de ondergrondse containers. Dit is echter slechts een kleine hoeveelheid in vergelijking met de hoeveelheid brongescheiden PMD.

De huidige inzamelfrequentie van één keer per twee weken is voldoende en zal daarom ongewijzigd blijven. Wel zien we dat de kwaliteit van het PMD niet altijd op orde is. Er mag maximaal 15% verontreiniging in het PMD aanwezig zijn, dit is een harde eis. We zullen actief de verontreiniging monitoren en waar nodig actie ondernemen. Tegelijkertijd zien we ook dat het voor de inwoner niet altijd direct duidelijk is wat verontreiniging is en wat tot afkeur bij de verwerker kan leiden. Bijna de helft van de gevraagde inwoners geeft aan dat er twijfels zijn over wat er wel en wat er niet in de PMD container mag.

De focus ligt op het verbeteren van de kwaliteit van deze grondstoffenstroom, aan de hand van communicatie, monitoring en handhaving door middel van steekproeven. We willen het scheiden van afval voor inwoners gemakkelijker en begrijpelijker maken. Dit doen we onder andere door actief te communiceren over wat er wel en niet in de PMD container mag, wat er nu nog in de containers wordt gegooid en hoe het PMD wordt gerecycled nadat het is ingezameld. 36% van de inwoners uit het belevingsonderzoek geeft aan dat een duidelijke scheidingswijzer zou helpen bij het goed scheiden van het PMD.

Bij de PMD steekproeven op straat zien we dat er regelmatig afval in de oranje container wordt gegooid waarvan het duidelijk is dat het er niet in thuis hoort, zoals GFT of papier en karton. Het doen van steekproeven blijft daarom nodig, zodat we huishoudens op individueel niveau kunnen voorzien van informatie waarom het PMD goed of afgekeurd wordt en huishoudens de kans te geven het de volgende keer goed te doen.

Type verontreiniging geconstateerd tijdens de steekproeven in 2019

Om afkeur en hoge kosten te voorkomen is er in 2020 voor gekozen om het ingezamelde PMD tijdelijk voor te sorteren. Hierbij wordt handmatig de grootste vervuiling verwijderd. Het doel hiervan is om de vervuilingsgraad onder de toegestane hoeveelheid te krijgen. Het doel is om zoveel mogelijk afkeur te voorkomen waardoor we de subsidies ontvangen voor het inzamelen van PMD en het voorkomen van afkeur en de hoge verwerkingskosten die daarmee samenhangen.

De gescheiden inzameling van PMD aan de bron middels een oranje container die 1 maal per twee weken wordt opgehaald houden we in stand. Het huishoudelijk afval uit ondergrondse containers wordt nagescheiden.

Om de kwaliteit van het PMD te verbeteren zetten we in op steekproeven, communicatie en monitoring van afkeur. De informatie uit de steekproeven wordt gebruikt om gericht te kunnen aanspreken en communiceren.

Zolang de kwaliteit nog niet op orde is blijven we inzetten op een voorsortering van het brongescheiden materiaal. Met deze extra tussenstap voorkomen we veel afkeur die leidt tot hoge kosten.

3.7 Oud papier en karton

Het oud papier wordt in Midden-Drenthe ingezameld door 34 scholen en verenigingen. De gemeente heeft contracten met drie partijen, die de verwerking verzorgen en inzamel materieel leveren. Gemiddeld wordt er op jaarbasis door alle scholen en verenigingen ongeveer 2700 ton oud papier opgehaald.

De gemeente heeft de verantwoordelijkheid voor de inzameling bij de verenigingen en scholen neergelegd. De verenigingen en scholen bepalen met welke inzamelaar ze afspraken maken, hoe vaak ze inzamelen, hoe ze inzamelen en waar ze inzamelen. Verenigingen en scholen zijn ook verantwoordelijk voor de communicatie over de inzameling. De gemeente levert wel oude containers voor oud papier als inwoners hierom vragen.

De opbrengsten komen ten goede van de scholen en verenigingen en zijn ten minste 30 euro per ton. Indien de marktprijs lager is dan dit bedrag, wordt het restant door de gemeente aangevuld. Deze opbrengsten zijn van maatschappelijk belang, ze dragen bijvoorbeeld bij aan de zelfredzaamheid en

zelfstandigheid van scholen en verenigingen. Dit maatschappelijk belang weegt voor de gemeente zwaarder dan het professionaliseren van het systeem en het verlagen van de afvalstoffenheffing.

Er heerst tevredenheid over de inzameling van oud papier en karton. Papier en karton wordt door vrijwel iedereen (meestal) gescheiden aangeboden. De inwoners die niet uitgesproken tevreden zijn klagen er o.a. over dat het oud papier niet thuis wordt opgehaald en/of dat de verzamelcontainers vaak te vol zitten. Anderen willen graag een papiercontainer of vinden de frequentie van inzamelen te laag. Een te lage inzamelfrequentie is de meest genoemde reden om papier en karton niet altijd te scheiden. Vooral in de kernen Smilde en Beilen (en in het buitengebied) is behoefte aan een hogere inzamelfrequentie. Ook is in deze beide kernen de meeste vraag naar een aparte papiercontainer.

De inzameling van oud papier wordt door scholen en verenigingen verzorgd en de opbrengsten komen ten goede van deze organisaties. De gemeente biedt hiervoor een garantieprijs van 30 euro de ton.

De verenigingen zijn verantwoordelijk voor de afstemming met de papierverwerkers en de communicatie met de inwoners. Bij vragen is de gemeente altijd bereid mee te denken en zal waar mogelijk ondersteunen.

3.8 Luiers en incontinentiemateriaal

In Beilen staan sinds 2004 luiерcontainers waar luiers en incontinentiemateriaal gebracht kunnen worden. Speciale zakken hiervoor kunnen bij de lokale supermarkt en het consultatiebureau gehaald worden. In 2016 is het systeem voor het gescheiden inzamelen van luiers en incontinentiemateriaal over de gehele gemeente uitgerold. Er staan nu luiерcontainers in Smilde, Bovensmilde, Hoogersmilde, Beilen, Hooghalen, Westerbork, Wijster en Nieuw-Balinge. De gescheiden inzameling van luiers en incontinentiemateriaal is vooral een service die stankoverlast en volle containers aan huis dient te voorkomen. De luiers worden op dit moment afgevoerd als restafval. Gemiddeld wordt er jaarlijks ongeveer 125 ton luiers en incontinentiemateriaal ingezameld (3,7 kg per inwoner).

Inmiddels worden er weer nieuwe methoden omtrent luiерrecycling ontwikkeld (ARN, Remondis, LRN), maar zijn deze nog niet op de markt. In Drenthe worden deze ontwikkelingen nauwlettend gevolgd en de mogelijkheden tot een gezamenlijke aanbesteding op het gebied van luiерrecycling worden verkend. Een recyclemogelijkheid van luiers zal bijdragen aan het verder terugdringen van de hoeveelheid restafval en het verhogen van de scheidingspercentages.

Uit het bewonersonderzoek blijkt dat ongeveer 50 % van de mensen, die luiers en incontinentiemateriaal gebruiken, deze nog afvoeren via de restafvalcontainer als deze eerder wordt opgehaald. Iets wat nu nog geen probleem oplevert omdat het allemaal restafval is. Wat uit het onderzoek nog meer naar voren komt is dat slechts 35 % van de inwoners voor het afvoeren van de luiers gebruik maakt van luiерzakken. Veel inwoners geven aan dat ze niet weten dat er speciale zakken zijn, dat deze gratis af te halen zijn of waar deze gehaald kunnen worden. Hierover kan nog extra gecommuniceerd worden.

We verkennen actief de mogelijkheden om de gescheiden inzameling van luiers en incontinentiemateriaal te optimaliseren en naar de mogelijkheden om deze stroom te laten recyclen.

3.9 Glas

Er zijn weinig ontwikkelingen op het gebied van de inzameling en verwerking van glas. De hoeveelheid ingezameld glas is constant en het wordt in het algemeen goed gescheiden. Er is geen aanleiding om extra in te zetten op deze grondstoffenstroom.

3.10 Textiel

Uit de grondstoffenmonitor en het belevingsonderzoek blijkt dat het scheiden van textiel nog wel aandacht verdient. Er zit in verhouding met de hoeveelheid ingezamelde nog veel textiel in het restafval. Daarnaast geeft slechts 46% van de gevraagde inwoners aan dat ze textiel altijd scheiden. 15% van de inwoners doet dit soms of helemaal niet.

Een ander aandachtspunt voor de deelstroom textiel is dat er steeds meer textiel van laagwaardige kwaliteit op de markt wordt aangeboden. Dit ligt buiten de invloedssfeer van de inwoner, maar heeft wel gevolgen voor de textielverwerkers. Laagwaardig textiel levert minder op en kan niet altijd met de bestaande technieken worden verwerkt. Er zullen dus nieuwe verwerkingstechnieken moeten worden ontwikkeld, aangezien textiel een waardevolle grondstoffenstroom is. Textielverwerkers (Sympany) hebben aangegeven dat het steeds lastiger wordt de gemaakte inzamel- en afzetkosten te dekken. Het omslagpunt is nog niet bereikt, maar het is belangrijk om deze trend te volgen om tijdig te kunnen anticiperen.

Om een hogere scheiding van het textiel te krijgen gaan we extra communiceren over wat er in de textielcontainer mag. Daarnaast volgen we de inzamel en afzetkosten om op tijd te kunnen anticiperen.

3.11 Restafval

Samen met de inwoners willen we toewerken naar een maximum van 100 kg huishoudelijk restafval per inwoner per jaar. Momenteel is dit nog 162 kg per inwoner, dit is een lichte stijging ten opzichte van 2019 toen het 138 kg per inwoner per jaar was. Met het huidige systeem blijft het een uitdaging om 100 kg te realiseren.

De gestegen hoeveelheid restafval is een beeld dat je ook bij andere gemeenten in Drenthe en in Nederland terugziet. Dit is waarschijnlijk veroorzaakt door de eerst lockdown in het voorjaar van 2020 waarbij veel mensen in en rond het huis hebben opgeruimd en verbouwd. Dit zien we ook terug in de lichte stijging van de hoeveelheid GFT

Naast het terugdringen van de hoeveelheid restafval willen we ervoor zorgen dat restafval niet in grondstoffenstromen belandt, wat tot afkeur en minder hergebruik leidt. Daarom ligt de focus op het verminderen van de nu nog aanwezige grondstoffen in het restafval. Deze grondstoffen maken samen nu nog ongeveer 77% deel uit van het restafval (grondstoffenmonitor 2020). Als we samen ervoor zorgen dat deze grondstoffen in de daartoe bestemde bak belandt, dan levert dat meerdere voordelen op: minder restafval, betere afvalscheiding en lagere kosten. Om dit te bereiken gaan we afval scheiden voor onze inwoners zo gemakkelijk mogelijk maken, waarbij de focus ligt op duidelijke communicatie gericht op de grondstoffen, die nu nog in het restafval zitten: GFT, textiel, luiers, glas, PMD. Hierbij gaan we meer data gedreven werken. De communicatie wordt gevoed door gegevens uit bijv. het container management systeem, sorteeranalyses, meldingen.

We streven naar het halen van de doelstelling 100 kg huishoudelijk restafval per inwoner per jaar, door samen met inwoners ervoor te zorgen dat grondstoffen zoveel als mogelijk niet meer in het restafval belanden.

3.12 Milieustraat

Er zijn in Midden-Drenthe twee milieustraten waar inwoners hun afval naartoe kunnen brengen. De milieustraat in Beilen wordt beheerd door de gemeente zelf. De milieustraat in Bovensmilde is gelegen bij Koers en wordt door dat bedrijf beheerd.

Uit het belevingsonderzoek blijkt dat inwoners in het algemeen tevreden zijn over de locatie, dienstverlening en de afvalstromen die gebracht kunnen worden. Inwoners zijn iets minder tevreden over de openingstijden van de milieustraat in Beilen. Het meest ontevreden is men over de kosten

van de milieustraat; in Beilen is 34% uitgesproken ontevreden. De kosten zijn ook bij de milieustraat in Bovensmilde hét aandachtspunt; 19% ontevreden.

Er zijn in 2020 twee verkennende onderzoeken uitgevoerd naar de locatie van de milieustraat in Beilen. Er is een verkenning gedaan naar centrale huisvesting van de buitendienst in Beilen en een onderzoek naar de mogelijkheden voor een grondstoffenhub in Midden-Drenthe.

3.12.1 Huisvesting buitendienst en milieustraat

Er is een verkennend onderzoek gedaan naar het centraliseren van de buitendienst in Beilen. Binnen dit plan is er aandacht voor de milieustraat en wordt er bijvoorbeeld rekening gehouden met de ruimtevrage van de milieustraat voor toekomstige ontwikkelingen. Zo is er gekeken naar de mogelijkheden om meer grondstoffenstromen gescheiden in te zamelen. Het huisvestingsplan buitendienst en milieustraat is een proces dat los staat van het grondstoffenbeleid. De uitkomsten van beide verkenningen worden samengevoegd en verder uitgewerkt. Dit proces is nog niet afgerond.

Beide onderzoeken en de accountantscontrole zijn aanleiding om de milieustraten bij Koers Handel BV en in Beilen nader te bekijken. De accountant merkt de besteding bij Koers handel BV terugkerend als onrechtmatig aan in de accountantsverklaring. We onderzoeken het functioneren van beide milieustraten en schrijven een advies voor de toekomstige gewenste situatie. Hierbij besteden we extra aandacht aan de financiering en inkoopregels die daarbij komt kijken.

We onderzoeken het functioneren van beide milieustraten en schrijven een advies voor de toekomstige gewenste situatie. Hierbij besteden we extra aandacht aan de financiering en inkoopregels die daarbij komt kijken.

3.12.2 Openingstijden milieustraat

In 2020 ontstonden er door Corona incidenteel lange wachtrijen bij de milieustraat. Dit had enerzijds te maken met de extra bezoekers en aan de andere kant met de beperkte hoeveelheid mensen die waren toegestaan op het bordes. In een normale situatie kunnen er 12 mensen op het bordes. Met de ingevoerde Coronamaatregelen was dit teruggebracht naar 3 bezoekers per keer. Dit is later verruimd naar 6 bezoekers.

Om de drukte en wachtrijen op te kunnen vangen is ervoor gekozen de openingstijden tijdelijk te verruimen naar 15.00 uur op de zaterdag. Deze pilot heeft plaats gevonden tussen 13 februari 2021 en 15 mei 2021. Uit de monitoring blijkt dat er op de zaterdag meer mensen komen nu de openingstijden ruimer zijn. Wel blijkt uit de cijfers dat er gemiddeld per uur minder mensen komen. Gemiddeld komen er met de verlengde openingstijden 22 bezoekers bij de milieustraat, eerder waren dat er gemiddeld 35 per uur. Daarnaast blijven er ondanks de ruimere openingstijden piekmomenten. Deze zijn vlak voor de middag en rond sluitingstijd. Er is ook geconstateerd dat bezoekers de milieustraat tijdens de lockdown als een uitje zagen. Dit was vooral te zien aan de zeer kleine hoeveelheid afval die bezoeker kwamen brengen.

De verwachting is dat het verlengen van de openingstijden met de huidige en komende versoepelingen niet meer noodzakelijk is om de drukte op te vangen. We verlengen de openingstijden op zaterdag tot 15:00 uur als extra service. De meeste inwoners zijn op zaterdag vrij en hebben dan tijd om één of meerdere keren naar de milieustraat te komen. Daarnaast is de milieustraat in het algemeen niet veel open.

De openingstijden van de milieustraat in Beilen blijven door de weeks ongewijzigd. Op zaterdag gaat de milieustraat open tot 15.00 uur. Om een beter inzicht te krijgen in de bezoekersaantallen gaan we beter monitoren. De kosten voor de extra inzet van personeel zijn € 15.500,- per jaar.

3.12.3 Bezoekersaantallen milieustraat

Uit het onderzoek naar de milieustraat blijkt dat de gegevens die we hebben over de bezoekersaantallen en bezoektijden niet compleet zijn. Via de betaalzuil kunnen we gegevens verzamelen over de betalende gasten. Zo weten we de bezoekersaantallen, bezoektijden en voor hoeveel kuub ze betalen. We hebben geen inzicht in het aantal onbetaalde bezoekers en de herkomst van de bezoekers. Van de bezoekers bij Koers hebben we nog minder gegevens beschikbaar. Om goede keuzes te kunnen maken over bijvoorbeeld de openingstijden en om afvaltoerisme te voorkomen is inzicht in deze data wel gewenst. De invoering van een afvalpas zou een middel kunnen zijn om deze gegevens te verzamelen en afvaltoerisme tegen te gaan.

In 2021-2022 bereiden we een advies voor over de invoering van een afvalpas. Om beter inzicht te krijgen in de bezoekersaantallen en bezoektijden en herkomst van de bezoekers gaan we de invoering van een afvalpas voor de inwoners van Midden-Drenthe verkennen. Hierbij wegen we de kosten, service en de milieu effecten mee.

3.13 Zwerfafval

De gemeente ontvangt jaarlijks een Zwerfafvalvergoeding van € 1,18 per inwoner. Deze vergoeding kan gebruikt worden om zwerfafval te voorkomen en op te ruimen. Om deze vergoeding te krijgen wordt er een plan van aanpak opgesteld en worden de uitgaven verantwoord. Deze vergoeding loopt in de huidige vorm nog tot en met 2022.

Volgens de schouw (op basis van CROW – kwaliteitsmeetlatten op 125 locaties) is er in Midden-Drenthe weinig zwerfafval. Uit het belevingsonderzoek blijkt echter dat zwerfafval een ergernis is voor veel inwoners. Sommige inwoners geven aan best een steentje bij te willen dragen aan het opruimen wanneer de gemeente hiervoor de benodigde spullen faciliteert.

Er komt een plan van aanpak, waarin wordt toegelicht welke zwerfafvalactiviteiten op de planning staan, wie daarbij betrokken zijn en wie dat gaan uitvoeren. Naast activiteiten op projectbasis, wordt er ook gestreefd naar projecten die structureel worden ingevoerd. Zo wordt er een scholenpakket aangeschaft, die onderwerpen behandelt als zwerfafval en afval scheiden. Daarnaast worden de vrijwilligers op het gebied van zwerfafval in kaart gebracht om een adoptie aanpak op te zetten. De vrijwilligers geven hierbij aan welk gebied zij graag willen adopteren/schoonhouden, en de gemeente faciliteert hen hierin. Naast de scholieren en vrijwilligers, willen we ook de winkeliers betrekken. Dit gaan wij doen door middel van de 25 meter regel: de winkeliers worden op een positieve manier gestimuleerd om 25 meter rondom hun eigen pand zwerfafvalvrij te houden. Verder brengen wij het afvalbakkenbestand op orde. Dit afvalbakkenbestand vergelijken wij met de hotspots, om te kijken of er nog plekken zijn waar nieuwe afvalbakken nodig zijn.

We gaan de aanpak zwerfafval verder concretiseren en uitvoeren in samenwerking met inwoners, scholen en verenigingen. Mocht de zwerfafvalvergoeding veranderen of verdwijnen dan gaan we keuzes maken over de uit te voeren acties.

3.14 Afvalstoffenheffing

De kosten die de gemeente maakt voor het voorkomen, inzamelen en verwerken van afval worden doorberekend aan de inwoners van Midden-Drenthe via de afvalstoffenheffing. In Midden-Drenthe hanteren we een tarief per huishouden samenstelling. Hierbij onderscheiden we éénpersoons-, tweepersoons-, en meerpersoonshuishoudens. Deze tariefstructuur is ongewijzigd gebleven. Het voorstel is ook om deze tariefstructuur voor de komende periode ongewijzigd te laten.

De afvalstoffenheffing is kostendekkend. Om eventuele tegenvallers op te vangen is er de egaliseriereserve. Wanneer er minder kosten zijn kan de afvalstoffenheffing verlaagd worden. In 2021 is de afvalstoffenheffing verlaagd met € 30,-. Dit had vooral te maken met de verbeterde

scheiding van het PMD. De hoogte van de afvalstoffenheffing wordt vastgesteld door de gemeenteraad tijdens de begrotingsraad in november.

Er zijn ongeveer 14.660 huishoudens die afvalstoffenheffing betalen. De kosten van het afvalbeheer worden verdeeld over de huishoudens. Elke € 15.000,- betekent dus ongeveer een verhoging van de afvalstoffenheffing van € 1,-.

De raad wordt middels de planning en control cyclus op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen en stand van zaken. Eén keer per jaar komt er een communicatiemoment over de stand van zaken. Dit zal rond de zomer zijn. Op dat moment is de jaarrekening klaar, worden de eerste ontwikkelingen van het huidige jaar duidelijk, kan er vooruitgeblikt worden op het komende jaar en is de grondstoffenmonitor gereed.

De tariefstructuur naar huishoudensamenstelling blijft gehandhaafd.

4. Vervolg acties

Na vaststelling van het beleid kan er gewerkt worden aan de uitvoering ervan. Hiervoor zijn een aantal vervolg acties nodig.

4.1 Aanpassen verordeningen

Naar aanleiding van het nieuwe beleid wordt er gekeken naar de huidige afvalstoffenverordening. Deze wordt op inhoud aangepast en meteen opgesteld zodat het binnen de Omgevingswet past. De gemeenteraad moet deze verordening vaststellen. Als dat nodig is wordt ook het uitvoeringsbesluit aangepast. Deze wordt door het college vastgesteld.

4.2 Communicatieplan uitwerken

Er is een globaal communicatieplan opgesteld voor de algemene communicatiedoelen en strategieën. Deze is bijgevoegd als bijlage bij dit stuk. Daarnaast zijn er een aantal grondstoffenstromen waar extra communicatie een middel is om de scheiding ervan te bevorderen. Deze specifieke acties moeten verder worden uitgewerkt en worden gecommuniceerd.

4.3 Verder uitwerken besluiten

Een aantal voorgestelde besluiten moeten verder worden onderzocht. Voorbeelden hiervan zijn de invoering van de afvalpas en de mogelijkheid om GFT en PMD containers uit te zetten bij de scholen die daar belang bij hebben. Deze acties worden met alle betrokken partijen verder uitgewerkt en klaar gemaakt voor implementatie.

4.4 Inrichten data gedreven werken

Om meer grip te krijgen op de verschillende grondstoffen gaan we meer en gericht data verzamelen. Hiervoor moeten een aantal onderwerpen zoals de registratie van meldingen en klachten, de registratie van het aantal bezoekers op de milieustraat en het gebruik van het CMS verder uitgewerkt worden.

4.5 Interne communicatie

De gemeenteraad wordt via de planning en control cyclus het hele jaar door op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. Wanneer nodig zal de gemeenteraad extra geïnformeerd worden via een raadsbrief. Eén keer per jaar komt er een communicatiemoment over de stand van zaken. Dit zal rond de zomer zijn. Op dat moment is de jaarrekening klaar, worden de eerste ontwikkelingen van het huidige jaar duidelijk, kan er vooruitgeblikt worden op het komende jaar en is de grondstoffenmonitor gereed.

Bijlagen

Lijst met afkortingen
Overzicht trends en ontwikkelingen
Overzicht grondstoffenstromen
Alternatieve beleidskeuzes
Bronnen

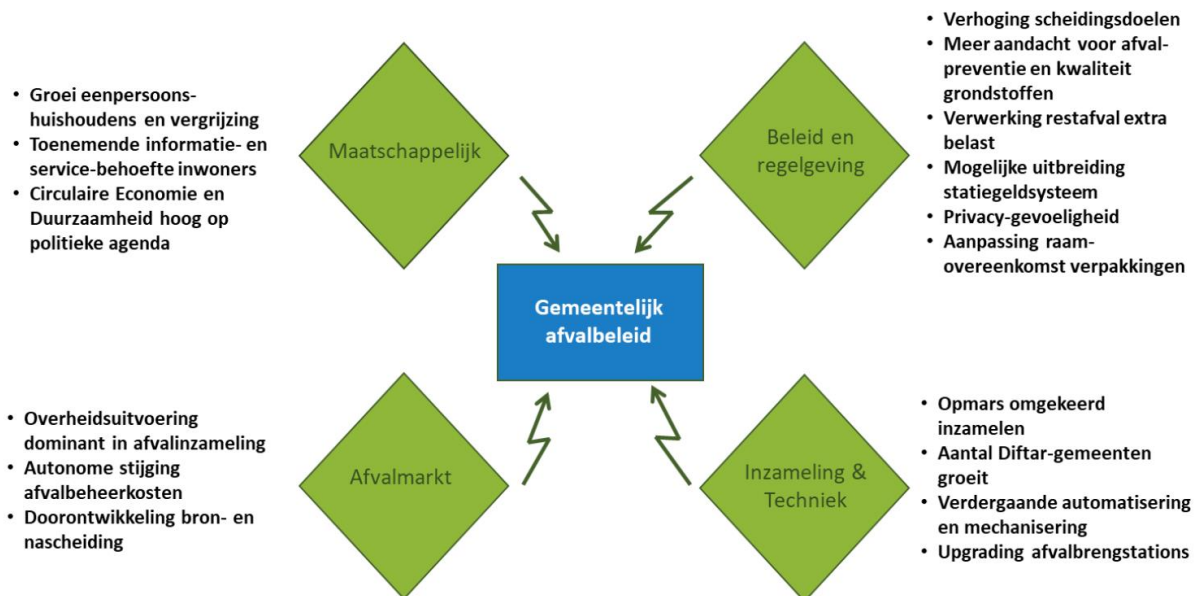
Los bijgevoegd

Evaluatie afvalstoffenbeleid 2016-2019
Communicatieplan

Lijst met afkortingen

CMS	Containermanagementsysteem
DIFTAR	Gedifferentieerd Tarief
GFT	Groente, fruit en tuinafval
IenM	Ministerie van Infrastructuur en Milieu
KCA	Klein Chemisch Afval
KGA	Klein Gevaarlijk Afval
LAP	Landelijk Afvalbeheerplan
MEM	Milieu, Energie en Mobiliteit
NVRD	Nederlandse Vereniging voor Afval- en Reinigingsmanagement
OPK	Oud papier en Karton
PMD	Plastic, Metalen en Drankenkartons
VANG	Van Afval Naar Grondstof
VDG	Vereniging van Drentse Gemeenten
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Overzicht trends en ontwikkelingen

(Bron: rekenkameronderzoek)

Overzicht grondstoffenstromen

Huis aan huis inzameling

Restafval

GFT

PMD

Textiel (Maandelijks)

Oud papier (verschilt per dorp/wijk)

Wijkinzameling

Glas

Textiel

Luiers en incontinentiemateriaal

Milieustraat

Bruin/Witgoed

Harde plastic

Vlakglas

Banden

Chemisch Afval

Vet

Papier

Brandblusser

Takken

Schoon puin

Gasflessen

C Hout

Matrassen

A/B Hout

Restafval

Oud papier

Bouw en sloop

Gipsplaten

Lampen

Dakbedekking

Asbest

Tuinmeubilair

Overmaatse banden

Tempex

Metalen

Autobanden

Toners

Alternatieve beleidskeuzes

3.1.3 Alternatief: aansluiten bij landelijke VANG doelstellingen

De landelijke VANG doelstellingen zijn 30 kg restafval per inwoner per jaar en een scheidingspercentage van 90% in 2025. Met de huidige werkwijze is het onwaarschijnlijk dat deze doelstellingen in Midden-Drenthe worden gehaald, zonder de grondstoffenstromen te vervuilen. Het verlagen van de frequentie van het inzamelen van de restafvalcontainer is bijvoorbeeld een optie, maar dit kan tot gevolg hebben dat restafval in andere containers beland, doordat deze stromen frequenter worden gelegegd. Hetzelfde geldt voor de invoering van diftar, het kan tot gevolg hebben dat restafval in de “gratis” of goedkopere containers terecht komt en deze stromen dus vervuult.

We streven naar het behalen van de landelijk gestelde doelstelling van 30 kg restafval en een scheidingspercentage van 90% in 2025

De redenen om nu niet voor dit alternatief te kiezen zijn:

- De hoge doelstelling voor de hoeveelheid restafval waarschijnlijk ten koste gaat van de kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen;
- Deze doelstelling vraagt opnieuw om ingrijpende maatregelen in de inzamelmethode of tariefstructuur terwijl we nog bezig zijn met het verbeteren van het huidige systeem en de maatregelen die in 2016 zijn ingevoerd.

3.4 Alternatief: Seizoensgebonden inzameling GFT

Een aantal inwoners doet de suggestie om de inzamelfrequentie van het GFT-afval seizoen afhankelijk te maken. In de zomer (etensresten gaan dan eerder stinken) en in de snoeimaanden (er is dan meer tuinafval) kan de frequentie omhoog, om in de winter de ophaalfrequentie weer te verlagen. Vooral als het GFT-afval in de zomer wekelijks zou worden opgehaald zou dit volgens bijna de helft van de inwoners (46%) bijdragen aan het (nog) beter kunnen scheiden van deze afvalsoort.

De kosten voor een extra inzamelronde GFT past niet binnen het bestaande inzamelcontract maar kan wel mogelijk gemaakt worden. De kosten hiervoor bedragen naar schatting € 14.500,- per inzamelronde. Dit is ongeveer een verhoging van de afvalstoffenheffing van 1 euro per huishouden per extra inzamelronde.

we gaan de inzamelfrequentie van de GFT container in de zomer (juni, juli, augustus) verhogen naar 1x per week (kosten 6x € 14.500,-).

De redenen om nu niet voor dit alternatief te kiezen zijn:

- Een frequentere inzameling in de zomer is geen oplossing voor het extra tuinafval in het voor- en najaar;
- 60% is tevreden met de huidige inzamelfrequentie;
- Het verhogen van de inzamelfrequentie zal tot extra kosten leiden die door alle inwoners van Midden-Drenthe betaald moeten worden (€ 14.500,- per inzamelronde);
- Het verzoek om frequenter GFT in te zamelen hangt voornamelijk samen met de grootte van de tuin en het snoeiafval wat in het voor- en najaar vrij komt. Inwoners die hiermee te maken hebben kunnen tegen betaling een extra GFT container aanschaffen of hun afval afvoeren naar de milieustraat. De vervuiler betaalt.

3.4 Alternatief: Buurt composteren

Bij buurt composteren werken meerdere huishoudens samen om compost te maken. Het zorgt ervoor dat mensen heel direct betrokken raken bij het afvalvraagstuk. Het zorgt voor meer sociale samenhang en betrokkenheid bij de buurt en het groen en leefbaar maken/houden van de directe

omgeving. Buurt composteren kan bijvoorbeeld met speciale wormencompostbakken die in de straat worden geplaatst, of in ondergrondse verzamelbakken. Maar het kan ook in compostbakken bij buurttuinen, wijkparken of andere centrale punten in de wijk. Een nadeel is wel dat er overlast kan ontstaan als de composthopen niet goed beheerd worden. Er dienen dus verantwoordelijken in de buurt te wonen die zich buigen over de compostbakken en het leuk vinden om hieraan te werken.

Alternatieve beleidskeuze: we gaan buurt composteren stimuleren en faciliteren wanneer inwoners met een concreet initiatief komen.

De redenen om nu niet voor dit alternatief te kiezen zijn:

- De gemeente is verantwoordelijk voor het verwerken van het GFT afval en zorgt ervoor dat dit op een professionele wijze gecomposteerd wordt. Bij de landelijke compostactie kunnen inwoners compost halen bij Attero waardoor een deel van het GFT weer terugkomt in de bodem;
- Het is belangrijk dat er toezicht is op een compostbult. Zonder toezicht is het risico dat een compostbult verandert in een groenstort;
- Composteren is meer dan allemaal afval op een hoop gooien. Er moet goed materiaal op en de bult moet regelmatig omgezet worden;
- Wanneer een compostbult niet goed beheerd wordt kan er broei en stank ontstaan. Dingen die je niet in een woonwijk wil;
- De inzameling van afval is voor een deel ingesteld met het doel de volksgezondheid te verbeteren. Een compostbult met etenswaren kan ongedierte aantrekken. Iets wat onwenselijk is in een woonwijk;
- De gemeente bood in het verleden compostvaten aan tegen een gereduceerd tarief. Hier werd nagenoeg geen gebruik van gemaakt. Vanwege het gebrek aan belangstelling is deze service afgeschaft.

3.5 Alternatief: beschikbaar stellen van PMD zakken

De gemeente zou gratis PMD zakken ter beschikking kunnen stellen voor de huishoudens met een PMD container. Het grote voordeel van een PMD zak is dat deze transparant is en visuele controles makkelijker maakt. Dit vermindert de kans op visuele afkeur bij de verwerker. De verwachte kosten hiervoor zijn ongeveer € 15.000,- structureel. De distributie van deze zakken moet dan nog wel geregeld worden.

De te verwachten kosten zijn ongeveer 4 cent per zak (bij Dimensio). Ervan uitgaande dat er 13.500 huishoudens zijn, waarvan de container 26x geleegd wordt, zijn er ongeveer 350.000 te legen containers (maximaal). In een container gaan gemiddeld 3-4 zakken, dus zo'n 1,4 mln zakken maximaal per jaar. Niet alles gaat natuurlijk in zakken, ook een deel los en een deel in de niet gratis zakken. Als we uitgaan van 25% (350.000 zakken) dan zijn de kosten ongeveer €15.000,- (excl. distributie). Als wel iedereen alles in zakken doet zijn de mogelijke kosten hoger 1.4 mln zakken x € 0.04 = € 56.000,-.

De gemeente verstrekt gratis PMD zakken. Deze kunnen afgehaald worden bij nader te selecteren partners. De kosten hiervoor worden gedekt uit de afvalstoffenheffing.

De redenen om nu niet voor dit alternatief te kiezen zijn:

- De gemeente is per 1 januari 2021 overgestapt op het VPKT model waarbij andere kwaliteitseisen en vervuilingpercentages toe gestaan zijn. We willen eerst monitoren of de kwaliteit van het ingezamelde PMD voldoet aan deze eisen;
- Als we hier beter inzicht in hebben dan kan er een integraal weloverwogen en onderbouwd besluit genomen worden over continuering voorsortering bij Zuidema of het invoeren van gratis PMD zakken als alternatief als dat nodig is.

3.6 Alternatief: Invoering Ja-Ja sticker

Er bestaat sinds een aantal jaren een nieuwe manier voor een huishouden om aan te geven dat ze ongeadresseerd reclamedrukwerk willen: het nieuwe, zogenoemde opt-in-systeem. Dit houdt in dat inwoners expliciet om reclamedrukwerk moeten vragen, als ze dat willen ontvangen. Een huishouden moet in dat geval een zogenoemde ja/ja-sticker plakken op de brievenbus. Wanneer er helemaal geen sticker is, mag de bezorger geen ongeadresseerd drukwerk in de brievenbus stoppen. Dit nieuwe systeem wordt gezien als instrument om de milieubelasting door het verspreiden van drukwerk te verminderen. Milieucentraal heeft aangegeven dat het nieuwe systeem zorgt voor een besparing van 34 kilogram papier per huishouden per jaar. Dit past bij de taak van de gemeente om afval te voorkomen.

Alternatieve beleidskeuze: We gaan onderzoeken wat het draagvlak voor het invoeren van de ja-ja sticker is in de gemeente Midden-Drenthe. Bij "groot" draagvlak onder de bevolking van Midden-Drenthe, de ja-ja sticker in te voeren i.p.v. de nee-nee sticker (mits er juridisch akkoord is gegeven op de invoering van de sticker).

De redenen om nu niet voor dit alternatief te kiezen zijn:

- Voor de gemeente aan de slag gaat met de ja-ja sticker willen we de juridische kwesties en uitspraken van de rechter afwachten;
- Moet nog veel uitgezocht worden zoals het draagvlak onder de inwoners, de definitie van ongeadresseerd drukwerk, de gehanteerde overgangstermijnen en wat er in de gemeentelijke wet en regelgeving aangepast moet worden;
- De keuze voor een ja-ja sticker moet weloverwogen genomen worden. Hierbij moeten de kosten/opbrengsten, milieu en service meegenomen worden in de afweging.

3.10 Alternatief: Frequentieverlaging restafvalcontainer

Wanneer we inwoners vragen waarom ze bepaalde grondstoffen niet gescheiden aanleveren dan is één van de antwoorden dat de grondstof mee gaat met de restafvalcontainer als deze eerder opgehaald wordt.

- 45% geeft aan GFT in het restafval te gooien als deze eerder wordt opgehaald;
- 17% geeft aan PMD in het restafval te gooien als deze eerder wordt opgehaald;
- 15% geeft aan oud papier in het restafval te gooien als deze eerder wordt opgehaald;
- 49% geeft aan luiers en incontinentiemateriaal in het restafval te gooien als deze eerder wordt opgehaald.

Alternatieve beleidskeuze: We gaan de frequentie van de restafvalcontainer verder verlagen naar 1x per 6 weken.

De redenen om nu niet voor dit alternatief te kiezen zijn:

- 60% van de inwoners is tevreden met de huidige inzamelfrequentie;
- 30% van de inwoners vindt 1x per 4 weken al te weinig;
- Het verlagen van de inzamelfrequentie van de restafvalcontainer kan leiden tot meer vervuiling van de grondstoffenstromen.

3.13 Alternatief afvalstoffenheffing: Diftar op frequentie

Volgens het afvalstoffenplan zou Diftar op frequentie per 1 januari 2018 ingevoerd worden. Bij Diftar op frequentie betaalt een huishouden een vast tarief en daarnaast per lediging van bijvoorbeeld de restafvalcontainer.

We gaan de invoering van diftar op frequentie verkennen en verder uitwerken.

De redenen om nu niet voor dit alternatief te kiezen zijn:

- De invoering van Diftar vraagt om een zorgvuldige belangenafweging en moet bijdragen aan de doelen. Diftar is geen doel op zich;
- Een financiële prikkel op restafval zou kunnen leiden tot vermijgend gedrag waardoor de grondstoffenstromen vervuild zouden kunnen raken. Het sluit niet aan bij het doel om schone grondstoffen in te zamelen;
- Diftar moet ingeregeld en voorbereid worden. Dit vraagt meer tijd en kennis.

Bronnen

- Afvalbeheerprestaties/grondstoffenmonitor: gegevens m.b.t. doelstellingen en grondstoffenstromen (2016, 2017, 2018, 2019, 2020)
- Afvalstoffenbeleid 2016-2019 (oktober 2015)
- Belevingsonderzoek (2020)
- Evaluatie afvalstoffenbeleid 2016-2019 (januari 2021)
- <https://vng.nl/nieuws/tool-helpt-bij-besluit-over-stickers-ongeadresseerd-drukwerk>
- <https://www.nvrd.nl/afvalscheiding-op-scholen#fndtn-tab30>
- <https://www.vang-hha.nl/communicatie/communicatietool/interventies/>
- Monitoring zwerfafval (2019)
- Rekenkameronderzoek (2019)
- Verkenning grondstoffenhub: onderzoek naar het opwaarderen en huisvesten van de milieustraat in Beilen (2020)